

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr. 1/2, fél évre 5 frt 50 kr. Fél évre 3 —. Egy évi árszám 10.
 Előfizetési pénz a minden közzététel után.
Előfizethető helyben:
 Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében a szerkesztőségnél — Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési díj:
 Öt hasábos hirdetésre 5 kr.
 Nagybíró terjedelmű, mint az előzőekben, több ismételt hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árré: Bélyegdíj: minden beírástárért külön 30 kr.
 „Nyilatkozat”-on megjelölt közlemény öt-hasábos sorra 15 kr.
 Név- vagy bérmentesként beírástól az előzőekben nem vétetnek tekintetbe. — Ugyanaztén kéziratok sem adhatók vissza.

Néhány szó a vámügyhöz.

Már az 1844. évi országgyűlés szept. 18-án a vámügyben felírást intézett a felséghez. Ezen felírásban az ország főrendei, s a nemzet képviselői ritkán tapasztalt közgyegetéssel kimondták, miképen: „anyag tekintetben hazánk jelen szomorú állapotának legfőbb okát abban találják, hogy az ausztriai örökös tartományoknak érdekei kormányunkra, nemzet-közzgazdasági tekintetben hazánk saját érdekei felett századok óta túlnyomó befolyást gyakorolnak, s legfőbb okát azon igazságtalan vámrendszerben találják, mely hazánk irányában felállítottatott, s a mint annak általános elszegényedését okozta, úgy folyvást lebilincselve tartja a nemzet erejét, melylyel e nyomasztó állapotból kibontakozhatnék.”

Kifejtve továbbá az ország rendi részleteiben is ezen igazságtalan vámrendszer kártékonyát, fejtegetésüket azon kijelentésbe özpontosíták, hogy: „A felállított vámrendszer elfojtotta hazánkban a műipart, megakadályozta a földművelést, a békességét virágzásra lehetetlenné, a külkereskedést az országra nézve szegényedéssé tevé.”

Ezekből látható, hogy a baj — a hazánkat elnyomó igazságtalan vámrendszer immár chronikussá vált, régen megvan s hogy ezen segíteni másként nem lehet, ha csak a honban szilárd és virágzó műipar nem fejlesztetik.

Igen, de mindaddig, míg a mi iparcunk termékei ropogant vám mellett mehetnek át külföldi piacokra, s az osztrák iparpiazz termékei csekély vám mellett jöhetnek át hozzánk, iparosaink nem állhatják ki a versenyt az osztrák iparosokkal.

Igy volt ez már az említett időkben is, csak akkor más emberek éltek s a hazafiág előtt állott a szolgai meghunyászkodásnak, előtte állott a ranghajszatnak. Már akkor nagy súlyt fektettek a magyar ipar fejlesztésére, mint a mely alapja hazánk felvirágoztatásának. Avagy nem bosszuság volt-e látni, hogy míg a finom posztó, ha ausztrálból hozottat be mászásként 5 frt vámot fizetett, s ha innen vitetett ki 66% száztólit fizetett.

És ez ma is így van, és így van sok egyebekben is, és hogy ez így van, olyan bűn, melyet meg nem lehet bocsátani azoknak, a kik cselekedtek, s nem lehet eltűnni azoknak, a kik akarják, hogy még ezután is így legyen!

Avagy gyáriparunk hogy fejlődhetné ki, ha az osztrák gyáros idészálitva kevesebbet adhatja termékeit, mint hazai gyárosaink adhatják. Hiszen az osztrák gyárak igényekéi termek hazánkban mint a gomba, míg hazai gyáraink panganak és részben elpusztulnak. Kinek kerülte el figyelmet — hogy egy példát idézzünk — azon körülmény, mely szerint több osztrák gyáros állított hazánkban számtalan főküzletet, melyben igen finom kelmét is lehet kapni rőfönként 27 kr-ért. És a ki ezeket figyelembe vette, nem kérdezte-e önmagától, hogy miképen eshetik ez meg? Bizony ez is

csak az igazságtalan vámrendszerben gyökerezik, mert a behozatali vám oly csekély, hogy képes 27 kr-ért adni az osztrák gyáros akkor, a midőn a magyar gyáros a sok mindenféle adót felszámítván, nem képes előállítani azon árért még a kissé drávabb kelmét sem. Így aztán az osztrák ipar lezorítván a magyar ipart a magyar piacról, s a külföldre kivittelt a mostani vámszerződés is feletle gátolván, lassanként oda jutunk, hogy Magyarországnak nem lesz ipara, már pedig a mely országok ipara nincesen, az elvesztette állami jellegét s provinciává süllyedni kénytelen.

Tízszó ugyan rettenetesen szeretne erőlyesen fellépni — legalább a „Hon” ezt hiszi, — de fél, hogy magára haragítja az osztrák irányadó köröket s akkor aztán a grófi titulus elpárolog.

Valjon igazság-e az, hogy az osztrák olosóbbért jöhet ide, mint a magyar, ki, no hát ha például magyar gyáros egy mázsát lenét, ha kiviszi fizet 1 ft 50 kr vámot, miért nem fizethet az osztrák gyáros ugyanannyt ha ide akarja beszállitani, miért kell nekünk többet és miért kell nekik kevesebbet fizetni, igazság ez? vagy a magyar nem ur már többé saját határain?

Hiszen, ha így lassanként eltörölni engedjük a köztünk és ausztria közt létező vámvonalat, oly bizonyos, mint kettő kettő négy, hogy kis idő múlva szellemi tekintetben is beleolvadtunk Ausztriába, mely beolvadás pedig éppen nem az alkotmány érdekében fogna történni. Jó barátság a méltányosság alapján Ausztriával ha neki tetszik! de beleolvadni soha! soha! Ha már csakugyan veszünk ki, ismerünk nek csicsósebb halált, mint az ily gyalázatos elállás, mint az ily gyalázatos elállás. Miért ne mondhatnók mi Ausztriának: ti szükségesnek látjátok magatokat a magyar ipar ellen védeni, ám jő, védjétek magatokat, de ne haragudjatok és ne morogjatok, ha mi is védjük iparunkat ellenetek, vagy ha nem tetszik, felállítjuk a külön vámterületet a nélkül, hogy reátok néznénk, mert ezt tenni nem csak jogunk, hanem kötelesség is önmagunk iránt.

Hallottuk gyógyyszerűl említeni a vámvonal eltörését is. — Hiu remény! Avagy segítene-e ez valamin? Hiszen azon gyárnok, ki Bécsben vagy bárhol Ausztriában megtelepedett, gyárat épített, bizony nem jönne mi hozzá, hol a népesség legkevésbé van kiképezve gyári munkásnak. — És pedig a gyárosnak ez a földolog, mert tudjuk, hogy a Gács gyárának, midőn felállított 15 éven volt folytonos vesztesége, míg környékén eleget gyári munkást képezett ki.

Külön vámterület mentheti meg hazánkat csak s hogy a kormány nem lesz elég erős ezt kivinni, azt már látjuk, sőt szomorúan tapasztaljuk a jelekből, hogy marad az eddigi állapot továbbra is, az osztrák ur lesz feletünk ezután is.

Mit tegyünk hát, ha a kormány semmit sem tesz?
 Mit tett a nemzet, midőn 1844. évi oct. 6-án megalakította a védegyületet, mely egylet oly óriási lökést adott iparunknak, hogy a törvényhozó testület is védő szárnyai alá vette?

Igen hazáfiai! ha kormányunk nem tesz semmit, — vagy a semminél is rosszabbat tesz, meghagyván a hazánkra oly iszonyuan káros vámszerződést Ausztriával, — tegyünk mi! és alkossuk meg dicső eleink példáján lelkesülve a magyar nemzeti védegyesületet, melynek ugyanaz legyen célja, a mi volt 35 év előtt, — megmenteni a magyar ipart, hogy ezáltal megmentessék a hazát. Szövetkezzünk az ausztriai ipartermekék kiszorítására s nemzeti iparunk emelésére az által, hogy minden szükségleteinket úgy egyesek, mint testületek, kizárólag magyar iparosinktól szerezzük be.

Legyünk meggyőződve, hogy hazánk államgazdászati szomorú állapotján a hazai műipar emelése nélkül segíteni nem lehet.

Polgárok! alakítsuk meg a védegyületet!
 Hegyközi.

Az országos gazdasági egyesület nemzetgazdasági szakosztálya a h. 7-én tartott ülésében azon indítvány fogadtatott el, mely szerint a közös vámterület csak azon esetben tartandó fön, ha közzgazdasági és pénzügyi érdekeink teljesen megvannak, ha ez nem volna lehetség, akkor a külön vámterület felállítása követendő.

A földadó szabályozási előmunkálatok népszerűn a telekkönyvek kiigazítása, miután helyszíneléssel vannak összekötve, a hirtelen beállott tél következtében félbe szakadtak. A pénzügyminiszter ezalatt kinevezte a még hiányzó országos felügyelőket és erdőbecslő biztosoakat, kiket aztán tanácskozás végett a fővárosba hírvott azon célból, hogy a jövőben mind nagyobb mérvben terjedő munkálatok körüli eljárás megállapítsassék. A tanácskozásokon Andree osztálytanácsos vezette és 8 napnál több időt vetek igénybe.

A hivatalos lap vasárnapi száma három szentesített törvénycíkket közöl. Az 1875-ik LII. a horvát-szlavonorsági jelölások váltásági kövkönyvek némely kedvezményeiről; — az 1875-ik évi LIV. az 1876-ik évben kiállítandó újoncz és póttartaléki jutalékok megajánlásáról; és az 1875-ik évi LIV. a megyék, kerület, vidékek és székek 1876-ik évi közzgazdászati, árva és gyámhatósági kiadásainak fedezéséről szóló törvénycíkket.

A közös hadügyminiszter a hivatalos lap hirdetésű rovatában felhívja a magyar iparosokat is, hogy ha az új tüzéségi anyagok előállításánál versenyezni kívánnak, ebbeli szabályukat azonban eddig sem a kir. hadügyminiszteriummal, sem pedig a bécsi cs. k. tüzéségi arsenal igazgatójának nem tudatták, azt legkésőbb 1876-ik január 20-ig írásban a szállítandó előállítású címek megnevezésével, továbbá a név és lakhely megemlítésével a nevezett arsenal igazgatójának tudtára adni sziveskedjenek. — Ezen jelentkezések alapján fognak azután az illető iparűzők értesítetvni, illetőleg a megbírálászhoz szükségesül közelebbi adatok tudtatása mellett ajánlataik beadására felszólítottatni.

Debreczen, január 11.

A társadalom alapja a tiszta erkölcs, a nemzetek fennmaradásának, l'tének alapföltele, palladiuma, az önzetlen hazafiság, mely nem ismer önérdéket, nem ismer ambícióit, csak egyet tart szem előtt: a hazát.
 Ama hatalmas két ókori nemzetnek, a görögnek és rómainak, mely utóbbi fegyverével és szellemével az egész ismert világot meg-

hódította, a tiszta erkölcs-s a tiszta, valódi hazafiságnak polgárait kebeléből kihalta idézte elő bukását. De nem is kell ily messze mennünk példákért, hogy ama, fent elmondott igazságokat behívoztunk. Világos példát szolgáltat arra legközelebb Európá két legnagyobb, legműveltebb nemzete közt folyt háboru, mely a francia nemzet teljes leveretésével, istenilett „glóire”-jának bemooskolásával végződött. S miért? Mert a nemzet erkölye a legmagasabb helyeken, honnan annak legerősebb támaszát kellett volna nyernie, aláhanyaltott, a hazafiság, az önzetlenség helyét a corruptió, az erkölcsi és polgári törvényeket nem ösmert, csak a maga hasznát kereso piszkos önérdék foglalta el, s juttatta a romlásra s hatalmas, virágzó nemzetet s kószoltatta meg vele a megálátatás keseri pohárát.

Az a társadalom, melyet most magyarnak nevezünk, mindig volt inkább magyar, mint jelenleg, sőt egyenesen mondhatjuk, hogy az nem magyar többé, mert elvesztette azon jellegét, mely azt minden más nemzetek társadalmától oly előnyösen különböztette meg. Elvesztette az újabb időkben és főleg alkotmányos életünk állítólagos visszaszerzése óta ama pátriarchális szepölőseget, melyet még nem oly régen irigyelték fölünk, s annak helyét képmutatás, szédélés és korruptió foglalta el. Az előzt mindennapi önzetlen' antik szabásu jellemek kezdenek a fehér hollók közé tartozni, s helyettök az eszközkökel nem törődő s maguknak czélul csak a megzadagodást tüzótt nyegle, szerencevadászok ütötték fel fejüket. Hova lett azon magyar társadalom, melynek fűrfiai Európászerte híresek voltak jellemök tisztasága, megbízhatósága, és egyenességéről, nyíltságáról és önzetlenségéről? melynek noi még nem fölíte régen saját kezeikkel szöttek és varrták a kibazsításukra szükséges fehérneműt; kiknek takarékoskodó és gazdaszsonkyodó erőneyi jogal voltak híresek megszé foidón? kik osztottak a férj hazafiai gondjában s mintaképei voltak a hü, önfeláldozó nőknek s jó anyáknak?!

„S mivé tették a magyar társadalmat a közélet minden terén irányadóen szereplő Tartuffe-ök? — kiált fel egyik fővárosi író az „Új idők”. „Tartuffe-ök társadalma” című, s korunkat kitünően ügyes kézzel cesetelő czikkében. Ezt a társadalmat, melyet külföldön a modern culturától elmaradtak, sőt egy kissé „aszainak” is tartottak, s melynek erkölcsi tisztaságát, vonzó kedélyességét és szeretete méltóságát azonban legkijáabb ellenségeink sem merték kétségbe vonni!”
 (Folyt. köv.)

A „Debreczen” szerkesztőségének.

(Folytatás.)
 11. Sz. kir. Debreczen város tekintetesebb tanácsától a nyomda részéről minden kisebb nagyobb nyomtatványok 71 darab. Ezek közt jelesbek.
 a) Pszenyeczki Nagy Sándor: A francia nyelv lezel szerinti onoktatása XXXI. XXXII. level, II-ik rész, 49-ik lezcke. Budapest, 1874.
 b) Baikányi S. Lajos: Magyar ösmések, mint hitregék, IV-ik kötet. Debreczen, 1874.
 c) Kovács Lajos: Bibliai történetek elemi első, második és harmadik osztályok számára. Két kötet.
 d) Herzl Márk: A régi és új mértékek arányszámái. Debreczen, 1875.
 e) Békési Gyula: Gyakorlókönyv a mértérmétek megismertetéséhez.
 f) Ugyanattól: A mértérmétek ismertetése 2-ik kiadás, 1875.
 g) Imre Sándor: Magyar mondattan az írály és verstan rövid vázlatával, 4-ik kiadás. Debreczen, 1875.
 h) Tüdös János: Latin mondattan, 2-ik kiadás. Debreczen, 1875.
 i) Tóth Szímu-el: Egyházakat s behivatalnokokat legközelebbebbül érdeklő országos törvények stb.
 k) A tiszántúli ref. egyházkerület statisztikai állapotának kimutatása, s közgyűléseinek jegyzőkönyvei 4 darab.
 l) Alsó szabócs-hajdukereleti, debreczeni

ref. egyházmegyék közgyűlési jegyzőkönyvei 3 darab.
 m) B. P.: Rövid idózámlálás és helyismeret, 2-ik kiadás 1875.
 n) Ember József: Halotti emlékezéed Csontos Lászlóné felett, 1875.
 o) Bánhegyi István: ABC az írva olvasó tanmod szerint. 1875.
 p) Zelizy Dániel: Gramm és grán stb. 1875. Debreczen.
 q) Nánásy Lajos: Utmutatás a bélyeg és illeték kiszabására. Debreczen, 1875.
 r) Schwarzer Viktor: Általános vegytan. Debreczen, 1876.
 s) Kállay István: Magyar történeti életrajzok. Debreczen, 1876.
 sz.) Békessy László: Állatászati tárczajegyzék vagy zsebnaptár.
 t) Dezső Gyula: Zács Felician, dráma 5 felvonásban. Debreczen, 1875.
 u) Révész Imre: Figyelmezője. 3) „A magyar prot. egyetéről”, s r., „Néhány szó az ultramoutánok törekvéséről a protestantizmussal szemben” külön lenyomatban megjelent művei.
 x) Debreczen város, ebben létező egyleteket, ügyvédi kamarai, kereskedelmi testületet, takarékpénztárt, kaszinót, iskolákat, keréteszeti egyleteket, Tiszaszabályozó társulat stb. érdeklő kisebb nyomtatványok, alapszabályok stb.
 12. A soproni kereskedelmi és iparkamarától: Főjelentése az 1874-ik évré.
 13. A budapesti kereskedelmi és iparkamarától: Adalékok Magyarország nyerterményeinek ártörténetéhez a 19-ik században, a pesti piaczon történt árjegyzék szerint, 32 graphicsus ábrázolással. — Budapest, 1873. Két darab.
 14. Géressy Kálmán tanár s könyvtárgazgató urtól:
 a) Szoncov: Utmutató könyv az orosz birodalom részletes fejedelmi korszakával foglalkozó számára. — Moszkva, 1869. (orosz nyelven.)
 b) Szoncov: A magyar (1849.) hadjárati énlékeimből egy részvevény és szemtanúnak jegyzeti. Moszkva, 1871. (orosz nyelven.)
 15.) A főtisztelétű püspök hi va a tálól:
 a) A tiszántúli ref. egyházkerület statisztikai állapotának kimutatása 1875-ik évré.
 b) Jegyzőkönyvei a tiszántúli ref. egyházkerület közgyűléseinek 1875. apr. 15—18-ig s 1874. okt. 1—4-ig.
 16. Kapitány Zsigmond 10 éves hittan halgató urtól:
 a) Hottingeri: Historia ecclesiasticae novi testamenti Eneas, den pars. Ima. Hanovia, 1655.
 b) Anhorn ab Hartwiss: Theari concionum sacri topici, theoreticopractici pars IX-a-et ultima. Basileae, 1691.
 (Folyt. köv.)

Téli estekre.
 (Géressy Kálmán előadása a magyar irodalom és miveltőségörténetéből a XIX. században.)

1830 óta azonban, midőn Szechenyi azt tanácsolta a nemzetnek, hogy az oppositio előhagyva, magát az udvar karjai közé vessse, a két nagy férfiu utai egymástól mindinkább szétáczának. — S bár ezental is ugyanazon egy-azának, egy mindenedalulazal kivétel, jóllehet virágzó ipar és kereskedelem által gazdag, politikailag egy kiképzett alkotmányosság s önkormányzata által biztosított nemzetiessére törekedtek, de a modok és eszközökben mindinkább eltértek egymástól.

1833-ban a reformtervei valósisításában soha nem lankadó erőlyel és kitartással működő Szechenyi egy nagyfontosúgu vállalathoz kezdett, a Budát és Pestet összekötő lánchíd épitítéséhez, mely vállalatával akarta ö szoros kapcsolatba hozni a modokat is, melyek által a nemesség adozás elleni idegenségre seifogultsága lassanként legyözessék. E terv alkalmas eszközül szolgál mind a főváros díszítésére és kereskedelmi érdekeink emelésére, mind pe-

A „DEBRECZEN” tárczája.

ELMOSÓDOTT NYOMOK.

Büntügyi regény 1 kötetben.
 Írta: Achscharumoff Miklós.
 Első rész: Olga.
 V.
 (Folytatás.)

— Tehát nem lehet részvétet érezni valaki iránt, anélkül, hogy ösmernék őt? kérde Olga. Vogelné sokat hallott fölőlem.
 — Kítől?
 — Hátha épen Jwanitsh Páltól?
 — Hm.
 Olga bosszus lett.
 — En nem értem, hogy te mit gondolsz, folytatá, azonban csakhamar elhaltattott.
 — En nem gondolok semmit, és nekem nincs okod érzékenynek lenni. Ha azonban ószinte akarasz maradni, úgy beszéld el egyszerűen, hogy mi történt köztetek.
 Olga lesütötte szemeit.
 — Látom, hogy nem vagy hozzám bizalmas, mondtám.

— Oh nem, azt nem szabad hinned.
 — Mégis valaminek kellett köztetek történni, a mit elmondani nem akarsz. Fogadtam, hogy az elválsárol volt a szó. .... igen, látom szemeeidből.
 — Nos igen, eleinte arról beszélgettünk, Szegény Eusztachowna Mária maga is elvált férjétől, emélfogva igen természetes, hogy arról beszélt.
 — És hogyan ... tanácsolta neked azt?
 — Nem ... és mégis, eleinte, mig hallotta, minő véleményben vagyok a dolog fölöl. Az ő álláspontját tekintve, sokkal gyakorlábbitkoms látszott. ... Vogelné igen tapasztalt nő. Azután azonban igazságot adott nekem.
 — Miként és hol történt találkozásatok? Beszélj el mindent, kérelek.
 — A vasút közelében van egy vendéglő, előbb nem ösmertem. Legutóbb az ablaknál álltam, s vártam read, egyszerre, mintha a föld alól jött volna, egy fiut látok magam előtt. Közé állt a házhöz és egyenesen arczomba tekintett. Nem tudom, miért ijedtem meg tőle, de borzadály futott rajtam keresztül. Midőn az első ijedségen tul voltam, megkérdezém, hogy mit akar és ő egy következő tartalmu, nekem címzett levélkét adott által:
 „Épen most érkeztem meg, s rozslu érzem magamat. Ne háborgassa mamáját jőjön egyszerűen hozzám. E sorok átadója ve-

zetni fogja önt rokonához, Vogel Mária.” A borítóban nérvigye volt. A név zavarba hozott — nem emlékeztem reá, hogy valaha hallottam volna; de Iwanitsch Pálnak annyira rokona volt, s utóvégre kiltunt, hogy e nő a Tolbučin családlítási való volt. Azonnal hozzá mentem tehát, s egy darab ideig együtt maradtunk a vendéglobben. A nő nagyon megtetszett nekem ... oly csinos; e napon azonban nem maradtamunk sokáig vele, mert attól tartottam, hogy mamám kérdezösködni fog utánam. Másnap tudtára adtam a mamának, hogy kikocsikázom, s így alkalmas lehetett estig Vogelné asszonytól maradni. Ugyanezen éjjel aztán elutaztam.
 — Mi felett folyt a társalgás köztetek.
 — A beszéd tárgya főképen én és viszonyaim voltak. Ö is beszélt azonban életéről. Férjével való viszonya borzasztó volt. Szeretötte házához hozta, azt már a nő nem viselhetette el s mindenre el volt határozza. Az ő helyében én is így cselekedtem volna. ... Vogelnének igen rossz véleménye van a férfiakról.
 — És te?
 — Teljesen ellentmondani az ő nézetének természetesen nem tudtam.
 — Azonban mégis megkíséérted?
 — Igen tettem a mit tehettem.
 — És nem sikerült ö meggyözönd?
 — Nem; nem egészen, azonban be kel-

lett ösmernie, hogy férjemnek nincs rossz szíve. Nevezetesen bevalotta Vogelnének, hogy sajnal engemet és igen aggodik miattam. „Jelleme különös” — mondá ő — „és félek, hogy ott a csendes magányban valami ostoba lépésre szájja el magát.”
 — Mit ért ezalatt?
 — Azt nem tudom. Vogelné asszony csak úgy futólag említé. En nem is az ő szavait ismételtem, hanem csak tartalmat azoknak. Különözö kérdéseket intézött hozzám; azután férjemnek néhány levelét olvastam fel előtte, s azokat megbeszéltük, hogy bizonyos legyek felöl, ha valjon lehet e még némi reményem.
 — De mit gondolt ő ... hívé talán, hogy létezhetik még remény?
 — Igen, bár nem mondotta ki tisztán, de azért én hiszem. Felfoghatod, hogy miután csak imént ösmerkedtetik meg, minden tartózkodás nélkül nem beszélgedhetünk. Ugy látsszék, hogy némely dolgokat elhallgatott előttem, valószínűleg a félelem miatt, hogy leveleimben elárlunám azokat, magam sem közöltem vele némelyeket, mert szégyeltem.
 — De valami bizonyosról mégis csak értesültél?
 — Épen nem. De megígérte Vogelné, hogy még egyszer ide jön.
 — Ugy? Valid még öszintén Olga, mit tanácsolt neked?

— Semmi bizonyost.
 — Valóssággal nem?
 — Valóban semmit sem. Csupán csak kérdezett, fogok-e irni Jwanitsch Pálnak levelet, és mikor; azt feleltem, hogy még nem tudom. Azt mondá aztán, hogy a férfiak irányában nem kell egészen öszintéknek lennünk, hogy jellemüket eebb alapon tanulmányozni kell, miszerint tudhassuk, hogy mit kívánnak s mitől félek.
 — Az az, hogy gyöngéjüket ki kell ösmerni?
 — Igen.
 — És hogy e gyöngéjükkel hatalmunkban tartjuk?
 — Olga nevetett.
 — Természetesen! Miként is bánjunk másképen veletek.
 — Tehát Jwanitsch Pálnak minő gyöngő oldalát fedezte fel?
 — Nem tudom; efelöl nem nyilatkozott. Azon véleményben van, miszerint tanácsos volna őt megijeszteni.
 (Folyt. köv.)

